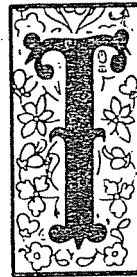

Hukuk

Prof. Dr. Şakir BERKİ
 (Ankara Hukuk Fakültesi
 Medenî Hukuk ve Toprak Hukuku
 Profesörü)

Kanunlar Karşısında Toprak Dâvâsının Mânâsı

IOPRAK dağıtımı ile ilgili dava, bazı memleketlerde çocukların bile münakaşa etmekte olduğu bir konu haline gelmiş, hukukî yönünden ziyade siyasi bir mahiyet almıştır. Mesele tamamen hukuk ilmi ile alakalı olduğundan, bu hususta mevzuatın sarıh hükümleri söz konusu edilmeksizin bu davanın hakiki manasını anlamaya imkân olmaz. Siyasî sahada bir ceryan meseleyi ziraî reform, diğer bir nokta-i nazar da toprak reformu lafızları ile anmaktadır. En kısa bir şekilde kaleme almaya çalışılmış olan bu yazı ile davanın ilmî ve binnetice, hakikî manası anlatılmaya çalışılacaktır.

Anayasanın 37. maddesi memleketin ziraî gelişmesini temin etmek maksadı ile toprak dağıtımını mevzubahis ettiğine ve aynı madde ile, halen mer'î bulunan çiftçiye Topraklandırma kanununun 36 ncı maddesinde toprağın çiftçi vatandaşlara veya çiftçilikle uğraşmayı taahhüt eyleyen

yurtdaşlara verileceği en ufak bir tefsire dahi mütahammil olmayan bir sarahat ile ifade edilmiş bulunduğuna göre, topraksız her yurtdaşa toprak verileceği tarzında ifade olunan görüş tarzında hukuken ve kanunen isabet bulunduğuna hükmedebilmek imkânsızdır. Filhakika, gerek devlet arazisi, gerek dağıtım maksadı ile fertlerden vesâir hükmi şahıslardan istimplâk olunarak alınan araziye çiftçilikle hiç alâkası bulunmayan kimselere vermek, milli servetin heder edilmesi manasından başka bir anlam taşıyamaz. Çünkü ziraat ile ilgisi bulunmayan yurtdaşlara verilen topraklar bizzat onlar tarafından işletilemez, verimsiz ve âtil kalır. Bu sûret ile dağıtım Anayasasının 37. ve çiftçiyi Topraklandırma kanununun sözü geçen maddelerine aykırı düşer. Bu maddeler bir yana bırakılarak toprak davası savunulamayacağı münakaşaya mahal vermeyecek basitlikte bir be-dahattir.

Son olarak şunu da ilâve gerekir ki (topraksız herkes)e tâbiri içinde yabancılar ve sabık Türk vatandaşları da dahildir. Halbuki bunlar Türkiye'de bulunsa ve ziraatten anlasa bile Türk Toprak dağıtım kanunlarından istifade ederek bir metre kare toprağa dahi sahip olamazlar. Bu, halen mer'î olup bazı aksaklıkları ve noksanlıkları bertaraf edildiği ve tatbikatı ciddi ve sürekli şekilde kontrol olunduğu takdirde ayrı bir toprak dağıtım kanununun çıkarılmasına lüzum hissettirmeyecek olan Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun 36 ncı maddesinin açık lafzı ile de kolayca teyit edilir.

Son verirken çok önemli bir noktayı da unutmamak lâzımdır: isterse ziraatle uğraşsın ve ziraî işlerden çok iyi anlasın, talep vaki olmadıkça hiç bir vatandaşa ve hiç bir köylü ve kasabalıya zorla toprak verilemez (1).

En kısa şekilde yazılmış olan şu yazı, dava ile ilgili olanlara yardımcı olabilir, tereddütlerini izale edebilirse, gaye hasıl olmuş demektir.

(1) Bu hususta mucip sebep ve izahat için: Sakir Berki, Toprak Hukuku, Üçüncü Bası, Ankara, 1967, sa: 22-23; Toprak davası ile ilgili sair prensipler için aynı eserin 13-26 ncı sahifelerine bakınız.

*Yol, bu gerçek
yol olmalıdır*

Ben âşığım diyen kişi :

Yanıp, yanıp kül olmalı.

Bir dava ki, dönen için

Mertliğine zül olmalı.

Sevda çeken âşıkların

Göz yaşları göl olmalı.

Dağ da sivri diken değil,

Burcu kokan gül olmalı.

Dost bahçesinde dost için

Öten bir bülbül olmalı

İMAN bir kök; İSLÂM gövde,

Şeriat bir yol olmalı.

Tevhit, tesbih, tövbe, zikir...

Bir mü'minde bol olmalı.

Volkan gibi taşan yürek,

Demir gibi kol olmalı.

Zulme karşı baş eğmeyen

Hak'ka teslim kul olmalı.

«Müslüman'ım!» diyen için

Yol, bu gerçek yol olmalı.